

Press release

Praha, 12. května 2014

FameLab 2014 – bavme se vědou!

Mezinárodní soutěž FameLab 2014 v České republice dospěla k národnímu finále. V neděli 11. května diváci v Divadle Semafor vybrali svého favorita z 11 finalistů. O celkovém vítězi rozhodovala samozřejmě odborná porota. Letošním vítězem se stal biochemik Mgr. Matyáš Krijt z 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Porotu i publikum pobavil svým vystoupením *Pomoc, moč, pomoc*. Během tří minut vysvětlil nejen nadějný způsob monitorování autismu, ale bravurně zvládl odebrat vzorek moči miminku (umělému) i několika divákům v předních řadách (symbolicky).

Hlavní cenu převzal z rukou ředitelky Nadačního fondu Neuron Moniky Vondrákové, která zastupovala hlavního partnera soutěže FameLab v ČR.

Matyáš Krijt pojedje v červnu reprezentovat Českou republiku do anglického Cheltenhamu na mezinárodní klání národních vítězů. Tam již soutěž proběhne v angličtině a konkurence bude veliká – letos se účastní již 24 zemí.

Společnou cenu British Council a O. s. Adeto získal Mgr. Marek Lanč z VŠCHT Praha se svým vystoupením *Popelka versus pavouk*. Cenu, kterou je studijní cesta do Velké Británie, předal Markovi pan Steve Oxley, ředitel British Council v České republice.

Cenu AV ČR za vědecký přínos udělila porota Bc. Jakubu Braborcovi z KFY PŘF UJEP a Ústavu anorganické chemie v Řeži za jeho vystoupení *Zdání klame* o výzkumu fluoreskujících boranů. Tablet od firmy Samsung mu předal vedoucí poroty profesor Václav Pačes.

Nově udělovanou cenu Českých center, která podporuje mezinárodní vědeckou spolupráci, předal Ing. Jan Špunda MUDr. Pavlu Tomšíkovi, Ph.D. z Lékařské fakulty UK v Hradci Králové. Pavlovo vystoupení *Rajčatoterapie* ocenili také diváci, kteří mu svými hlasy přidělili Cenu publika. Tu předal Ing. Pavel Velez, ředitel Nadace Tomáše Bati.

Co o letošním finále řekli:

Vítěz FameLab 2012 v České republice Ing. Jan Klusák, PhD:

„Děkuji moc za příjemný večer – organizace super a soutěžící čím dál lepší! Gratuluji vítězi! Víím, co ho teď čeká, je to náročná cesta a zároveň naprosto úžasná zkušenost! A jsem rád, že jsem soutěžil už předloni – letos byli finalisté opravdu skvělí.“

Vítěz FameLab 2013 v České republice Bc. Jiří Dolanský:

„Přijde mi, že jsem se od loňského finále ještě neprobral ze sna. Díky soutěži FameLab jsem zažil neskutečně zajímavý rok včetně vystupování na divadelních jevištích v zahraničí, natáčení pro rozhlas, rozhovory pro tisk atd. Naučil jsem se zvládat trému a potkal jsem spoustu úžasných lidí z různých zemí a mnoha vědeckých oborů. A to včetně profesora Jamese Watsona, nositele Nobelovy ceny za medicínu (objev struktury molekuly DNA)...“

Koordinátorka FameLab v ČR Dáša Sephtonová: *„Porota měla těžkou práci rozhodnout, komu ceny udělit. Letos byli všichni přednášející skvělí, publikum se bavilo – a byla to opravdu chytrá zábava, která se šířila zaplněným Semaforem!“*

Co je FameLab

FameLab je mezinárodní soutěž, která vznikla v Anglii v roce 2004 – je v ní zapojeno již přes 20 států z celého světa. Např. USA, Hong-Kong, Jižní Afrika, Jižní Korea, Egypt, Austrálie a mnoho evropských zemí. V České republice tato soutěž pro mladé vědce a vědkyně probíhá již čtvrtým rokem pod záštitou pana profesora Jiřího Drahoše, předsedy AV ČR. Ve spolupráci s Nadačním fondem NEURON, RSJ algorithmic trading, Českými centry, O.s. Adeto a Nadací Tomáše Bati ji organizuje British Council.

Účastníkům nabízí šanci zlepšit svou schopnost vědu popularizovat a bořit zbytečné bariéry mezi vědeckou komunitou a veřejností. Zároveň si klade za cíl přinést publiku aktuální ukázky toho, čím se v současnosti zabývá výzkum v oblasti medicíny, matematiky, přírodních a technických věd.

Jak soutěž probíhá a kdo finalisty hodnotí?

Každý soutěžící má na jevišti pouhé tři minuty. Během nich se snaží zaujmout a pobavit a hlavně vysvětlit odborné porotě a publiku nad čím bádá. Vystoupení musí být vědecky správné, neodborné veřejnosti srozumitelné a pokud možno i zábavné.

Složení poroty zajišťuje posouzení všech těchto kvalit. V letošní finálové porotě zasedl biochemik a bývalý předseda AV ČR Prof. Václav Pačes, televizní moderátorka a meteoroložka Mgr. Alena Zárybnická a anglický chemik a známý popularizátor vědy Dr. Michael Londesborough.

Publikum svými hlasy rozhoduje o Ceně publika.

Kdo soutěžil v národním finále?

V oblastních soutěžních kolech (březen 2014) bylo vybráno z přihlášených mladých vědců a vědkyň jedenáct nejlepších – ti prošli předepsaným školením (MasterClass, duben 2014) zaměřeným na komunikační dovednosti a práci s médii. Finalistům je v angličtině ve všech zemích poskytují zastřešující organizace, tedy Cheltenham Festivals a British Council.

Na koho se obrátit s dotazy?

Koordinátorkou FameLab v České republice je D. Sephtonová: dasa.sephton@britishcouncil.cz

British Council

British Council je organizace usilující o posílení dobrých mezinárodních vztahů. Podporuje otevřenou diskuzi na aktuální společenská témata a napomáhá výměně zkušeností v oblasti vědy, vzdělávání a rozvoje občanské společnosti. Nabízí také celou řadu jazykových kurzů obecné i odborné angličtiny vedoucích k mezinárodně uznávaným zkouškám.

www.britishcouncil.cz

RSJ algorithmic trading

Firma RSJ algorithmic trading je jedna z největších obchodníků burzovních derivátů na světě. K obchodování používá vlastní matematické modely a algoritmy. Obchodování na burzách realizuje plně automatizovaně pomocí vlastního softwaru provozovaného na serverech umístěných v datových centrech burz. RSJ je ryze česká společnost se sídlem v Praze.

www.rsj.cz

Nadační fond Neuron na podporu vědy

Nadační fond Neuron na podporu vědy je nezisková organizace, která rozvíjí mecenášství v oblasti vědy a výzkumu v České republice. Špičkovým vědcům fond každoročně uděluje Cenu Neuron a významně se angažuje také v popularizaci vědy. Přispívá k celkovému zvýšení prestiže vědy v české společnosti.

www.nfneuron.cz

Česká centra

Česká centra jsou agenturou Ministerstva zahraničních věcí pro propagaci ČR v zahraničí. Prosazují českou kulturní scénu včetně vědy na mezinárodním poli. Síť Českých center působí z 22 zahraničních metropolí tří kontinentů.

www.czechcentres.cz

Nadace Tomáše Bati

Posláním Nadace je nejen uchování baťovské historie a baťovských tradic jako takových, ale i podpora projektů zaměřených na zdravý rozvoj komunity v oblasti sociálního a kulturního rozvoje, vzdělávání mládeže a podpory podnikatelských aktivit.

www.batova-vila.cz

Občanské sdružení ADETO

Občanské sdružení ADETO je nezisková organizace, která se snaží přinášet studentům středních škol a také široké veřejnosti nevědní setkání s výjimečnými lidmi. Zabývá se popularizací vědy a podporuje mezinárodní spolupráci.

www.adeto.eu

CHELTENHAM FESTIVALS

Cheltenham Festivals

Charitativní společnost, která již od roku 1945 organizuje různě zaměřené festivaly ve svém anglickém sídelním městě Cheltenham. V současné době je to nejen festival literární a hudební, ale také festival vědecký, který patří mezi nejproslulejší ve Velké Británii. Pro svůj Science Festival vyvinula soutěž FameLab, jejíž licenci vlastní. Jejím prostřednictvím vyhledává nové talenty pro popularizaci vědy.

Co o soutěži řekli finalisté z minulých ročníků s časovým odstupem v anonymním dotazníku:

„Famelab mě nakonec překvapil hlavně tím, jak mě bavil! Nejen má vlastní vystoupení, ale hlavně příspěvky ostatních soutěžících. Některé nápady byly prostě úžasné. I proto se těším na příští ročník!“

„Jsem moc rád, že soutěž FameLab dorazila do Čech - moje počáteční nedůvěra plynoucí z představy vědeckého fastfoodu se brzy rozplynula – FameLab má opravdu velmi chytré postavený program s výraznou vzdělávací složkou pro účastníky. No a fakt, že jsem postoupil až do mezinárodního finále a získal cenu mezinárodního publika, je pro mne opravdu zavazující. Ocenil jsem, že jsem měl šanci vidět, jak se věda popularizuje jinde, a zároveň jsem rád, že jsem přispěl k pozitivnímu obrazu české vědy v zahraničí. Nabídky, které jsem dostal díky účasti ve FameLab během dalších let (vědecké i popularizační) jsem opravdu nečekal!“

„I když přemýšlím o nějaké prospěšné konstruktivní kritice nebo o nápadu ke zlepšení, opravdu mě nic nenapadá. Nad organizací smekám!“

„Až teprve při přípravě na soutěž jsem si utřídl, co to vlastně v laborce dělám a jaký to má smysl a získal jsem odvalu do popularizačních přednášek. Ačkoli jsem toto chtěl dělat již před soutěží, tak do té doby jsem si na to netroufl. Tady mi FameLab rozhodně otevřel dveře.“

„Nečekala jsem, že se dozvím tak mnoho o jiných oborech – FameLab určitě napomáhá přenosu informací mezi vědci a neodbornou veřejností, ale také mezi vědci samotnými. Jednotlivé obory se v běžném životě totiž vzájemně nedostatečně stýkají. Každá specializace má svou odbornou řeč, kterou ostatní – vědci i nevědci - potřebují přeložit do normální češtiny“.

„MasterClass mi ukázal důležité zásady pro prezentaci myšlenek tak, aby měly dopad na posluchače. Objevil jsem, v čem je nutné se zlepšit při komunikaci s médii, s oponenty, s diskutujícími apod. a v Cheltenhamu jsem získal kopec inspirace pro stavbu přednášek“.

„Děkuji za možnost účasti na soutěži FameLab a všech souvisejících akcích, díky za spousty nových zkušeností, zážitků, nových obzorů a kamarádů! Velice mile mě překvapila nejen soutěž samotná, ale také nabídka dalších skvělých možností, které jako finalistka FameLabu i po soutěži dostávám.“

FameLab je skvělý počin. Už dlouho mě nic tak neoslovilo. Užitečné, zábavné a smysluplné pro nás vystupující i publikum! A skvěle zorganizované! Za speciální bonus považuji to, že jsem se dostala na

prkna Dejvického divadla a Divadla Semafor, setkala se s bezvadnými lidmi a nadále mám možnost podílet se na zajímavých akcích Klubu finalistů.“